1859. N°. 107.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 7 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 6 September.

De verjaardag van Z. K. H. den prins van Oranje werd Zondag ll. hier op de gewone wijze gevierd. De parade, die de bezetting gewoonlijk houdt, bleef ditmaal achterwege; het gemis van een gedeelte der troepen dat zich in het kamp bij Zeyst bevindt en het groote aantal zieken hadden zulks gevorderd.

— Eenige hoogleeraren der Groningsche hoogeschool hebben zich, met voorkennis van den senaat, tot den minister van binnenlandsche zaken gewend, met opzettelijke en uitvoerige ontwikkeling en betoog, dat voortaan vrijer gebruik der Nederlandsche taal voor allerlei wetenschappelijke mededeelingen en werkzaamheden, aan onze academiën dient plaats te hebben, en dit wel vereenigd met krachtige handhaving van de studie der oude letterkunde, ter voorbereiding voor en ter beoefening aan onze hoogescholen.

Door die hoogleeraren wordt bepaaldelijk verlangd: 1°. wat de aanteekening van de handelingen en de besluiten van den senaat, alsmede de openbaarmaking daarvan betreft, dat het voortaan altijd verpligt zijn zal, die in de Nederlandsche taal te doen plaats hebben. 2°. Dat aan elke faculteit voor hare examens, aan elken aanstaanden doctor voor zijne promotie, en vooral elken hoogleeraar voor zijne collegies, zoowel als voor eenige akademische redevoering, en elken rector voor zijne rede bij het nederleggen zijner waardigheid, ook zonder bijzondere aanvrage, de volle vrijheid moge vergund worden, om, zoo hij dit best acht, in het Latijn, maar anders in het Nederlandsch te spreken. De aard van elk te behandelen onderwerp zal van zelf die keuze bepalen.

— Daar de miliciens der ligtingen van 1856 en 1857 in de maand Julij ll. onder de wapenen zijn geweest, is het overbodig geacht, hen in de maand October aanstaande tot de gewone jaarlijksche inspectie op te roepen. Derhalve zouden alleen de miliciens der ligtingen van 1855 daartoe in aanmerking komen. Op grond hiervan is het den ministers van binnenl. zaken en van oorlog voorgekomen, dat de gewone inspectie over de verlofgangers der nationale militie dit jaar kan worden achterwege gelaten. Derhalve is aan de gemeente-besturen kennis gegeven, dat de bedoelde inspectie niet zal plaats hebben.

— Behalve de verhooging van het handgeld voor hen, die zich voor de dienst in Indië verbinden, heeft Z. M. ook nog bepaald, dat de onderofficieren, korporaals en manschappen van het wapen der artillerie en de manschappen van het wapen der kavallerie, die zich met eene nieuwe verbindtenis voor den tijd van 6 jaren aan de koloniale dienst verbinden, f 150 premie zullen genieten, en de manschappen van het wapen der infanterie en het bataillon mineurs en sapeurs, eene premie van f 120.

— In de *A. C.* komt het officiële verslag voor, door den burgemeester van Stompwijk opgemaakt en bij den officier van justitie der arrond.-regtbank te 's Gravenhage ingezonden, omtrent den brand die op den 30sten Aug. ll. aldaar heeft plaats gehad en waarbij, zooals gemeld is, een persoon is omgekomen. Dit verslag luidt als volgt: Op 30 Augustus, omstreeks half 9 ure in den avond, ontstond door het inslaan van den bliksem de brand in den ondermolen van den grooten drooggemaakten Stompwijkschen polder. Ondanks de lofwaardigste inspanning bij de aanwending der beschikbare brandbluschmiddelen, werd de molen een prooi der vlammen; de belendende zomerhuizing, hooiberg en korenschelf werden behouden. De bewoners van den molen, allen meer of min ongesteld, werden te naauwernood gered. Het gerucht liep, dat een jongeling, wiens naam destijds nog onbekend was, vermist werd. Later kwam men te weten, dat hij Tienus Sweimstra heette, oud 21 jaren, kuipersknecht te Wateringen, en dat hij met den schoonzoon van den watermolenaar Verheul, ook te Wateringen woonachtig, was medegekomen om een dag en nacht aldaar te verblijven. Het vermoeden, dat hij in den brand zou omgekomen zijn, werd versterkt door het verhaal van den oudsten zoon van Verheul. Deze had gezien dat, toen de molen werd aangetast, Sweimstra, op een stoel zittende, achterover werd geworpen. Verheul had vervolgens de ouders, die ziek lagen, uit de bedstede gehaald, hen aansporende zich met hem te verwijderen. Terwijl de rook oogenblikkelijk het geheele vertrek vervulde, spoedde Verheul zich met de oude lieden naar buiten, Sweimstra toeroepende: Volg maar! In de grootste verwarring ontkwamen zij het dreigend gevaar, zonder later zelven te weten hoe zij uit den molen geraakt waren, en onbewust of Sweimstra mede ontkomen was. Bij de opruiming van het puin, in den morgen van 31 Augustus, door eenige personen, die de burgemeester daartoe had aangewezen, vond men overblijfselen van een menschelijk ligchaam, bestaande in den romp waaraan het achterhoofd, zijnde het aangezigt vernietigd; van de armen en beenen werden later enkele gedeelten gevonden. Kort daarop meldde zich Johannes Dijkshoven, kuiper, te Wateringen, aan, bij wien de vermiste had gediend, en verzekerde dat de gevonden overblijfselen die van Tienus Sweimstra waren, hoewel geheel onkenbaar. In de akten van den burgerlijken stand werd vervolgens ingeschreven, dat gevonden is in den puinhoop van den verbranden molen het overschot van een menschelijk ligchaam, hetwelk volgens onbetwijfelbare omstandigheden was Tienus Sweimstra.

— Te Rijswijk is Zaturdag ll. de eerste steen gelegd voor het gedenkteeken op het graf van den dichter Tollens. Deze plegtigheid werd verrigt door het zoontje van jhr. Caan van Neck, burgemeester van Rijswijk en lid der commissie tot oprigting van genoemd gedenkteeken.

— Uit Dordrecht schrijft men het volgende: Het is aan den agent van politie C. Hoekman gelukt, op de Varkenmarkt alhier te arresteren, een welgekleed persoon, naar zijne spraak te oordeelen Duitscher van afkomst, die bij verschillende kasthouders van gouden en zilveren werken, hier ter stede, onderscheidene gouden voorwerpen te koop had aangeboden, vermoedelijk afkomstig van den in den nacht van 31 Augustus op 1 dezer gepleegden diefstal bij den heer de Graaff, in de Veenestraat, te 's Hage. Bij zijne visitatie is eene menigte gouden voorwerpen, alsmede eene betrekkelijk groote som (f 125) aan munt- en bankpapier bij hem gevonden. Op zijn voorgeven dat hij deze goederen ten verkoop had ontvangen van een heer, die in zeker logement te Rotterdam verblijf hield, zijn de agenten van politie de Vries en Hoekman nog denzelfden avond met den gearresteerde naar Rotterdam vertrokken, ten einde aldaar door de politie het noodig geoordeelde onderzoek konde in het werk gesteld worden. Later hebben wij vernomen, dat de gearresteerde aan de waakzaamheid zijner geleiders heeft weten te ontsnappen. Die ontsnapping heeft op de volgende wijze plaats gehad. Toen de gevangene met de agenten in de door hem opgegeven herberg was gekomen, kreeg hij eensklaps buikpijn en verzocht aanwijzing van de plaats waar zich de bestekamer bevond. De agenten van politie verzuimden hem derwaarts te vergezellen en van deze nalatigheid maakte de gevangene gebruik om op de plaats over een muurtje te klimmen en zich uit de voeten te maken.

— Z. K. H. prins Frederik heeft aan de sergeanten Engeler van het 1ste, Weusman van het 4de reg. infanterie en den wachtmeester Ballast van het 3de reg. dragonders, die ordonnancen bij hem zijn geweest, elk een goud cilinder-horologie doen toekomen. De sergeant Reinders van het 1ste en Mensinga van het 7de reg. infanterie, ordonnancen van den luit.-generaal Nepveu, hebben van Z. Exc. elk een zilver cilinder-horologie ten geschenke ontvangen.

— Dezer dagen werd te Hoorn gevankelijk binnengebragt een landman, beschuldigd van valschheid in geschriften. Zijne vrouw is blind en hij woonde met haar bij hare ouders in. Zonder voorkennis der laatsten en op een valschen naam had hij op huis en hof eene hypotheek genomen en de akte daarvan aan zijne vrouw in bewaring gegeven.

— Te Harlingen is Zaturdag ll. een gruwelijke moord gepleegd. Een persoon, de Graaf genaamd, die in Mei ll. uit de gevangenis te Leeuwarden was ontslagen, had na zijne terugkomst eene meid opgezocht, waarmede hij vroeger omgang had gehad, maar deze had hem te kennen gegeven, dat zij van eene verdere verkeering niets wilde weten. Toen hij haar nu Zaturdag ll. op nieuw ontmoette, bragt hij haar met een mes, dat aan beide zijden geslepen was, zeven wonden toe, vijf onder de regterborst, een in de linkerborst en een onder den linkerarm. De ongelukkige is kort daarop overleden. De dader werd spoedig gevat en men had moeite om hem tegen mishandeling van de verontwaardigde menigte te beveiligen.

— Uit Frederiksoord schrijft men het volgende: De commissarissen der maatschappij van weldadigheid, onlangs benoemd, zijn de vorige week alhier geweest en hebben de gewone koloniën opgenomen om zich met het beheer bekend te maken. Tot directeur hebben zij benoemd den heer C. J. M. Jongkindt Coninck, adjunct-directeur der landbouwkundige school te Groningen, die deze benoeming aannam. Den 15den dezer zal de acte van scheiding tusschen het rijk en de maatschappij te Amsterdam geteekend worden, en alzoo de scheiding plaats vinden. Het scheen dat de commissarissen, door doortastende maatregelen te nemen en de koloniën tot de primitieve denkbeelden, met stipte inachtneming der contracten, terug te brengen, aan het behoud der vaderlandsche instelling niet wanhoopten.

Te Veenhuizen is Woensdag ll. aan het tweede gesticht de bliksem in eene mijt geslagen. Het daarin voorhanden graan, benevens een daarachter gelegen dorschschuur en hooischelf, met 30,000 ℔ hooi, zijn een prooi der vlammen geworden.

— Een inwoner van Rijsbergen (Noordbrabant), die zich Zaturdag morgen op de jagt begaf, heeft zijne liefhebberij met zijn leven moeten boeten. Bij het doorkruipen eener hegge, is hij gevallen en bij den val ging zijn dubbel jagtgeweer af, zoodat de lading hem in het linkerdijbeen drong. Hij

bleef geruimen tijd liggen, en toen men hem vond was hij reeds door bloedverlies zoozeer verzwakt, dat hij spoedig overleed.

'S GRAVENHAGE, 6 September.

Z. M. de koning heeft, ingevolge verzoek, een eervol ontslag verleend aan den heer mr. P. M. Tutein Nolthenius, als burgemeester van Haarlem, en benoemd tot voorzitter van het prov. geregtshof in Overijssel, den heer mr. G. T. J. Wicherlink, thans raadsheer in genoemd hof.

— Men verneemt dat Z. M. tot ridder van de Eikenkroon benoemd heeft den heer J. Eduard Stumpff, te Amsterdam, en wel bij gelegenheid van zijn 25-jarig directeurschap over zijn muziekcorps.

— Z. M. heeft ingewilligd het verzoek van den generaal-majoor E. van Löbensels, tot het aannemen en dragen van de versierselen van kommandeur der orde van St. Olaf, hem door den koning van Zweden en Noorwegen geschonken; alsmede het verzoek van den gepensioneerden generaal-majoor E. E. J. Mathon, tot het aannemen en dragen der kommandeurs-orde met de star van den Witten Valk, hem door den groot-hertog van Saksen-Weimar-Eisenach geschonken.

— Tot regter in de arr.-regtb. te Brielle is benoemd mr. G. J. Mounier, thans griffier bij de arr.-regtb. te Zierikzee.

— Door Z. M. zijn benoemd tot adelborsten der 1ste klasse bij de Nederl. zeemagt de navolgende adelborsten der 2de kl. bij het kon. instituut voor de marine te Willemsoord: L. A. Walaardt Sacré, F. K. Engelbrecht, J. E. C. Coster van Voorhout, H. A. Sirks, W. J. H. de Kanter, E. H. E. van Woelderen, I. P. Hovy, J. C. Commijs, M. Rochussen, P. M. Cochius, G. Eck, P. Crans, J. F. M. Lange, F. J. Stokhuysen, H. Quispel, jhr. S. F. T. de Vaynes de Brakell, P. J. Zaal, M. A. Medenbach; R. Wijnans, A. de Bruyne, T. Spree, J. Vriemoet Drabbe, A. R. A. von Bibl, H. A. de Smit van den Broecke, M. J. C. Lucardie, R. E. van der Loeff, D. M. L. de Haan en L. A. Dittlof Tjassens.

— Zondag ll. is de verjaardag van Z. K. H. den prins van Oranje alhier op de gebruikelijke wijze gevierd. Ten drie ure werd er door de bezetting in de Maliebaan eene groote parade gehouden. Des middags was er op het paleis het Huis ten Bosch receptie der vorstelijke familie en déjeuner en des avonds familie-diner.

H. M. de koningin en Z. K. H. den prins van Oranje hebben des morgens de godsdienstoefening in de Groote Kerk, onder het gehoor van ds. Huydecoper, bijgewoond.

— H. M. de koningin is, vergezeld van prins Alexander, gisteren naar Stuttgart vertrokken.

— Eergisteren is alhier overleden de heer mr. H. J. H. Modderman, raadsheer bij den hoogen raad der Nederlanden.

— In de Willemskazerne alhier worden eenige localen in gereedheid gebragt tot het verplegen van een aantal zieken, die zich thans in het garnizoenshospitaal hier ter stede bevinden, ten einde weder eenige zieken uit Leyden herwaarts kunnen worden overgebragt en in het hospitaal opgenomen worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIË.

De koning is naar zijne villa aan het meer van Como vertrokken, om aldaar zijne dochter, de gemalin van den aartshertog Maximiliaan, te ontmoeten.

— Te Gent is dezer dagen overleden de heer Lousbergh, een zeer rijk fabriekant. Hij heeft bij zijnen uitersten wil eene som van 400,000 fr. besproken voor de oprigting van een gesticht voor gebrekkige werklieden. Ook heeft hij 30,000 fr. geschonken voor den bouw van de St. Anna-kerk.

ENGELAND.

LONDEN, 4 September.

De *Times* roemt de houding door den koning van Sardinië aangenomen, bij gelegenheid dat hem door de afgevaardigden van Toskane de souvereiniteit over dat land werd aangeboden (zie onder Italië). Voorts vermaant hij het Sardinische kabinet om toch op zijne hoede te zijn en alle botsing met Oostenrijk te vermijden. Genoemd blad deelt ook mede dat de Sardinische regering voornemens is alhier eene leening te openen ten bedrage van 125 millioen fr.

— Het stoomschip *Indus*, dat met de Indische brievenmaal te Southampton is aangekomen, heeft op 27 Aug. ter hoogte van Tarifa, aan de straat van Gibraltar, eene zonderlinge ontmoeting gehad. Terwijl het schip voorbij de stad stoomde, werd er een kanon gelost, waarop geen acht werd gegeven. Terstond daarop hoorde men op nieuw een stuk geschut lossen en kort daarna viel een kogel op een geringen afstand van het schip in zee. In de stad zagen de passagiers de Engelsche vlag wapperen. Men kan de oorzaak dezer vreemde handelwijze niet bevroeden; alleen veronderstelt men dat men het vaartuig wilde dwingen om bij te draaijen, ten einde te weten of het ook iets omtrent den staat van zaken te Ceuta kon mededeelen.

— De Peninsular en Oriental Steam Navigation Company heeft weder eene harer prachtige stoombooten verloren. De *Northam*, kapitein Stead, die de mail van Australië overbragt, is den 20sten Aug. ll. op het Nautilus-rif, nabij Jeddah, in de Roode zee, verongelukt. Al de passagiers en het grootste gedeelte der brieven zijn gered en op een naburig eiland aangebragt.

— De markies en de markiezin v. Drogheda hebben schipbreuk geleden; terwijl zij met het jagt *Fancy* van 140 ton langs de kust van Ierland stevenden, is het fraaije vaartuig met zijne kostbare uitrusting gezonken, nadat allen, die aan boord waren, er gelukkig waren afgehaald.

— Bijna dagelijks heeft te Woolwich het afstraffen van deserteurs plaats, bestaande in het brandmerken met de letter D. en het toedienen van 50 geeselslagen. Dezer dagen bad het verschrikkelijk schreeuwen en van bloed druipen van een jong soldaat op de manschap der strafparade de uitwerking, dat een 20-tal bezwijmde en de overigen de ooren stopten en de oogen afwendden.

— In de berigten, uit Bombay ontvangen, leest men dat onlangs in zeker dorp, nabij Hansi, eene weduwe, overeenkomstig de godsdienstige begrippen der heidensche bevolking, maar met overtreding van het voor eenige jaren door de Britsche regering daartegen uitgevaardigde verbod, levend verbrand is. Een aantal personen, welke aan dat bedrijf een werkzaam deel hebben genomen, zijn te dier zake veroordeeld tot gevangenisstraf van 10, 5 en 2 jaren, en aan het dorp is eene geldboete van 500 ropijen opgelegd.

Op den 28sten Junij zijn in geheel Indië dankzeggingen gedaan voor de herstelling van den binnenlandschen vrede. Niet alleen de Europeanen maar ook de inboorlingen hebben daaraan deelgenomen, en de bedehuizen der Hindoe's werden op dien dag druk bezocht. De Muzelmannen hebben zich echter op dien dag; hoewel zij verpligt waren hunnen gewonen arbeid te staken, niet naar hunne moskeën begeven.

Te Calcutta werd op den 26sten Julij door een dwarlwind groote schade aangerigt. Verscheiden schepen zijn gestrand, groote boomen ontworteld en verscheiden menschen omgekomen, terwijl de electrieke telegraaf over eene groote uitgestrektheid vernield is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 September.

De keizer wordt tegen den 25sten dezer in de hoofdstad terug verwacht. Naar men verzekert zal Z. M. voor zijne terugkomst te Biarritz eene zamenkomst hebben met den koning van België.

— Het antwoord van den koning van Sardinië aan de deputatie van Toskane heeft hier de verwachting omtrent het houden van een Europeesch congres meer en meer doen toenemen. Men beweert zelfs dat Oostenrijk zijnen afkeer daarvan heeft overwonnen. Alleen zouden er nog vooraf eenige punten moeten geregeld worden, waarover tusschen beide regeringen een groot verschil bestaat. Oostenrijk blijft altijd beweren dat Frankrijk verpligt is de herstelling der hertogen in Italië door te zetten, en vooral strijdt het tegen het in zijn oog revolutionaire denkbeeld, door Frankrijk gehuldigd, dat een volk meester is om zijnen eigenen regeringsvorm te kiezen.

— Van de medaille ter gedachtenis aan den Italiaanschen veldtogt is het eerste exemplaar aan den koning van Sardinië gezonden, als eene hulde aan den eersten soldaat der Italiaansche onafhankelijkheid.

ITALIE.

De Toskaansche deputatie is Zaturdag ll. te Turyn op eene luisterrijke wijze ontvangen. Door de leden van het parlement en door den gemeenteraad zijn commissiën afgevaardigd om de deputatie aan het spoorwegstation te ontvangen. De nationale garde was op de voornaamste straten, die versierd waren, geschaard. Des avonds was de stad schitterend verlicht.

Des namiddags ten 4 ure is de deputatie bij den koning toegelaten. De graaf della Gherardosca ontvouwde zijnen last en voegde er de volgende woorden bij: »Zoo de wenschen van de bevolking van Toskane alleen dienden om uwe staten te vergrooten, dan zouden wij twijfelen aan de aanneming er van; doch daar deze wenschen werden ingeboezemd door de liefde voor de Italiaansche nationaliteit, zoo hopen wij dat het bewustzijn daarvan Uwe Majesteit tot de aanneming zal bewegen."

De koning antwoordde nagenoeg het volgende: »Ik ben ten hoogste gevleid aan den door de nationale vergadering van Toskane geuiten wensch. Ik dank u ook uit naam van mijn volk; wij hebben dien wensch beschouwd als eene plegtige openbaring van den wil van het Toskaansche volk, dat, terwijl het de laatste overblijfselen van de vreemde heerschappij doet verdwijnen, verlangt bij te dragen tot de grondvesting van een sterk koningrijk, om de onafhankelijkheid van Italië te verdedigen. Maar de nationale vergadering van Toskane zal begrepen hebben, dat de vervulling van haren wensch alleen kan plaats hebben door middel van de onderhandelingen, welke over de Italiaansche aangelegenheden gevoerd zullen worden. Ik zal uw verlangen ondersteunen, sterk zijnde door de regten, welke uw uitgebragte wensch mij geeft. Ik zal de zaak van Toskane ondersteunen bij de mogendheden, op welke de vergadering vooral hare hoop stelt en den grootmoedigen keizer der Franschen, die zooveel voor het Italiaansche volk gedaan heeft. Ik hoop dat Europa niet zal weigeren voor Toskane datgene te doen, wat het onder minder gunstige omstandigheden voor Griekenland, België en de Donau-Vorstendommen gedaan heeft. Uw land geeft het voorbeeld van eene bewonderenswaardige gematigdheid en eendragt. Gij zult deze deugden voegen bij die, welke de overwinning verzekeren van alle eervolle ondernemingen, en door uwe volharding alle hinderpalen te boven komen."

De Toskaansche deputatie heeft eene uitnoodiging ontvangen van het gemeentebestuur van Milaan, om ook die stad te bezoeken. Zij zal aan dat verzoek voldoen.

— Te Florence is het boven vermelde antwoord van den koning van Sardinië in eenen zeer gunstigen zin opgevat. De vreugde was algemeen en werd door eene algemeene verlichting te kennen gegeven. De landlieden waren naar de stad gestroomd om aan de algemeene vreugde deel te nemen, en de zin der woorden van Victor Emmanuel werd hun door het gemeentebestuur aan het verstand gebragt.

De voorzitter van het bestuur, de heer Ricasoli, heeft op nieuw een schrijven aan de prefecten gerigt; waarin hij zegt dat het, ten einde Toskane wel moge slagen, een noodzakelijk vereischte is dat het land de waardige en edele houding beware, waarmede het tot nu toe de algemeene bewondering heeft verworven. Hij die onder welk voorwendsel ook zijne oogmerken zou tegenwerken of eene andere vaan mogt planten dan de Italiaansche, zou, zegt hij, van wege het gezag een krachtigen tegenstand ontmoeten en door de publieke opinie veroordeeld worden.

— Te Bologna is door de nationale vergadering eene motie in overweging genomen, waarbij zij verzocht wordt de verklaring af te leggen dat het wereldlijk bestuur van den Paus moet ophouden.

— Brieven uit Rome verzekeren, dat de Fransche gezant een onderhoud met den Paus heeft gehad, waarin hij aan Z. H. heeft verklaard dat zijne regering hem zijne regten als souverein wilde waarborgen, maar dat

bij moest afzien van het bestuur over de Legatiën. Dáár moest de administratie aan leeken toevertrouwd worden.

Voorts beweert men dat de genoemde gezant reeds de voorstellen heeft medegebragt omtrent het afzonderlijk bestuur in de Legatiën. Die provinciën zouden in eenen gelijken toestand geplaatst worden als Polen na 1815, door een gouverneur worden bestuurd, met een parlement, en een afgescheiden finantieël beheer. Jaarlijks zouden zij echter eene schatting opbrengen en, in tijd van gevaar, tot verdediging van den Kerkelijken Staat medewerken. Het hof van Rome zou alleen het beleid der buitenlandsche aangelegenheden en der kerkelijke zaken behouden. Het is niet te verwachten dat de Paus met eene zoodanige schikking te vreden zal zijn. Reeds vroeger is daarvan sprake geweest, maar toen werd te kennen gegeven, dat de afscheiding der Legatiën den ondergang van den geheelen staat zou voorbereiden en dat de Romagna, de rijkste der provinciën, moeijelijk voor de schatkist kon gemist worden. Eerder zou, naar men gelooft, de Pauselijke regering gezind zijn de grondwet van 1848 te herstellen, dan tot een zoodanig voorstel toe te treden.

— Omtrent de door eene aardbeving verwoeste stad Norcia verneemt men treurige bijzonderheden. Men telt reeds 300 slagtoffers en dagelijks brengt men deerlijk verminkte lijken van onder de puinhoopen te voorschijn. Hoewel de inwoners reeds veel hulp hebben ontvangen, is die echter nog ver beneden de behoeften.

— Het stedelijk bestuur van Genua heeft besloten aan Pisa de zegeteekenen terug te zenden, welke in de 13de eeuw in den kampstrijd tusschen die twee republieken door de Genuezen vermeesterd en sedert in Genua openlijk ten toon gesteld zijn. Hierdoor wil Genua toonen dat de aloude tweedragt tusschen de Italianen uitgewischt is.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 4 September.

Bij besluit des keizers zijn 51 generaals op non-activiteit gesteld.

— De nieuwe minister van binnenl. zaken, graaf Goluchowski, heeft eene circulaire gerigt aan de gouverneurs der provinciën, waarin hij hen uitnoodigd om met de regering mede te werken ten einde aan het rijk eene vaste en krachtige administratie te geven, onder inachtneming van het karakter en de bijzondere belangen der onderscheidene kroonlanden. Zij moeten een onderzoek instellen naar de behoeften der landen, die aan hunne zorgen zijn toevertrouwd en uit de opgaven daaromtrent zal aan het ministerie een geheel gevormd worden.

— De uniform onzer troepen zal eene geheele verandering ondergaan. De wapenrokken zullen, in plaats van uit wit, uit donkergrijs laken vervaardigd worden.

— Naar men beweert heeft de keizer, in den jongsten ministerraad, die onder zijne voorzitting werd gehouden, het besluit geteekend, waarbij aan de protestanten vrijheid van handelen wordt toegekend in de regeling hunner kerkelijke aangelegenheden en meer andere voorregten, die aan deze kerk eene even vrije beweging geven als aan de roomsch-katholieke.

— Het consistorie der evang. gemeente alhier heeft eene ministeriële aanschrijving ontvangen, waarbij vergunning wordt verleend tot het doen van jaarlijksche collecten voor de Gustaaf-Adolf-Vereeniging.

— Waarschijnlijk de oudste man in Boheme is zekere Anton Bronecker, te Marschendorff, die 119 jaren telt, terwijl zijn zoon, een te Praag woonachtig grijsaard, 85 jaren oud is.

TURKYE.

De Sultan, die thans van zijne ziekte geheel is hersteld, heeft aan de officieren van zijn huis en vooral aan zijne geneesheeren, die hem hebben bijgestaan, aanzienlijke geschenken gegeven. De eerste geneesheer heeft voor eene waarde van 400,000 piasters (*f* 50,000) ontvangen.

— De Fransche en Engelsche gezanten hebben aangedrongen op de uitvoering van het vonnis, uitgesproken over de schuldigen aan den moord te Jeddah. Men schijnt hen in de gevangenis te willen vergeten.

Vereenigingen van werklieden.

I.

Reeds lang is het verpligtend gebruik van plaatselijke werklieden afgeschaft. Ofschoon onze grondwettelijke instellingen niet gedoogden, dat dat gebruik bestond, was er toch in het jaar 1827 een koninklijk besluit noodig dat dit beginsel handhaafde en nieuwe voorschriften gaf, ten aanzien der instelling van plaatselijke vereenigingen. Men heeft daardoor het belang erkend, dat voor handel en nijverheid kan bestaan bij zulke vereenigingen, waardoor het plaatselijk bestuur zorgt, dat die takken van volksbestaan ten allen tijde kunnen rekenen op diensten die zij in bepaalde gevallen behoeven. De gemeentewetgever heeft dat beginsel opgenomen in art. 238, waarbij wordt toegestaan het heffen van regten en loonen voor diensten, die door of van wege de gemeente zijn verstrekt. 't Staat dus vast, dat ofschoon het gemeentebestuur onbevoegd is, om het gebruik van plaatselijke werklieden verpligtend te maken, toch het algemeen belang in menig opzigt de medewerking van het plaatselijk gezag kan eischen, om zulke vereenigingen op te rigten; waartoe het de bevoegdheid niet mist. Op dat belang wilden we bepaald het oog vestigen, ofschoon we zouden kunnen wijzen op de menigvuldige vereenigingen, die in de aanzienlijke steden en op ambtenaren die in bijna elke gemeente gevonden worden, — alle dienende tot overtuiging dat het plaatselijk gezag zich belast met de zorg voor werklieden, die aan de ingezetenen, des gevraagd, op billijke voorwaarden ten dienste staan.

Behalve turfwerkers, meters en wegers, die naar de behoefte schier in elke gemeente gevonden worden, zijn er vereenigingen van werklieden, die ook uitsluitend dienen om de rigtige invordering van plaatselijke accijnsen te helpen verzekeren en overigens diensten verstrekken aan ieder die zulks verlangt, tegen een loon, dat geregeld is naar een door den gemeenteraad vastgesteld en door den koning goedgekeurd tarief. Zoo vindt men gewag gemaakt van turftellers of tonners, wijnwerkers enz. Maar men treft ook hier en daar aan waagwerkers, sjouwers, enz., die meer bepaald diensten verrigten onder toezigt van het plaatselijk gezag, dat voor zulke vereenigingen regels van orde en beheer heeft vastgesteld en op het werk en het gedrag toezigt doet houden.

't Ligt in ons plan, om op het belang te wijzen dat zooveel mogelijk de handel en de nijverheid op die wijze worden gebaat en de openbare orde kan worden bevorderd.

Het koninklijk besluit van den 18den Mei 1827 (Staatsblad n°. 25) rust op de veronderstelling, dat het voor den handel en voor de ingezetenen soms van belang kan zijn, dat door het plaatselijk gezag worde gezorgd, dat ten allen tijde en op bijzondere plaatsen, personen worden gevonden, geschikt en gereed om goederen te lossen, te laden en te verwerken, te tellen, te meten of te wegen; mits aan hen, die daarvan gebruik willen maken, de meest mogelijke vrijheid worde gelaten, en geene verpligting daartoe opgelegd. Tot dat einde wordt aan elk plaatselijk bestuur, dat nuttig of noodig acht zulk eene vereeniging van werklieden daar te stellen, voorgeschreven, dat zooveel mogelijk alle personen, geschikt en genegen om leden van zulk eene vereeniging te zijn, daarin worden opgenomen en door doeltreffende bepalingen wordt gezorgd, dat de ingezetenen en verdere belanghebbenden zonder onderscheid, zulke werklieden steeds behoorlijk tot hunne dienst bereid en gereed vinden tegen een loon, dat bij tarief wordt vastgesteld. Vervolgens wordt als een algemeene maatregel gesteld, dat de leden der vereeniging van een onderscheidingsteeken zijn voorzien en onder de leiding en het toezigt staan van een of meer hoofden, door het plaatselijk bestuur te benoemen, waaraan zij gehoorzaamheid verschuldigd zijn, naar voorschriften, op wier overtreding straf wordt bedreigd van schorsching en ontslag, terwijl eindelijk door het aanleggen van eene spaarkas wordt gezorgd voor de ondersteuning van hen, die door ouderdom of gebreken buiten staat zijn geraakt om te arbeiden.

Zulke vereenigingen van werklieden zijn dus instellingen van openbaar nut, in het belang der openbare orde door het openbaar gezag geregeld en bestuurd, des noods ondersteund. De aard en strekking hangt even als hare talrijkheid af van plaatselijke omstandigheden en behoeften; maar zeker zeker is het, dat in aanzienlijke gemeenten die vereenigingen van meer nut kunnen zijn, dan oppervlakkig zou schijnen. Wij hebben het oog op dat meer of min aanzienlijk getal sjouwers, die, op bepaalde en vaste plaatsen aanwezig, hunne diensten aanbieden en soms opdringen aan die er behoefte aan hebben. De aard van het werk brengt mede, dat hun inkomen ongelijk en wisselvallig is, en op zekere tijden des jaars te veel, op andere daarentegen weinig of niets bedraagt. Die onregelmatigheid blijft niet zonder invloed op hun karakter en levenswijze, zoodat zij soms in overvloed en losbandigheid, dan weder in gebrek en werkeloosheid leven en verkeeren. Zulk een verschil in lot en leven blijft evenmin buiten invloed op de openbare orde en zedelijkheid. Het afwisselend genot van verdiensten zoowel als de onregelmatigheid van den arbeid, die gewoonlijk geschiedt op de openbare straat, geeft aanleiding tot allerlei zedeloosheid. Wel zijn het vereenigingen van werklieden tot hetzelfde doel, — maar zonder regel of band, zonder orde of toezigt. De handel en de nijverheid, die er behoefte aan hebben en gebruik van maken, zijn meestal overgeleverd aan willekeur of onwil, omdat men van allerlei omstandigheden gebruik maakt. De bepaling van tijd en loon is vooral willekeurig. Het gedrag is meestal ongeregeld en losbandig. Waarborgen bestaan er niet, dat het werk eerlijk en trouw zal worden verrigt, en wat door tucht en huishoudelijke straffen kon worden te keer gegaan, moet eerst vallen onder het bereik eener gebrekkige strafwet, om doeltreffend te worden gestraft. Er zijn hier en daar vereenigingen van personen, die zich een naam hebben gemaakt wegens vergrijpen tegen de eerlijkheid, misbruik van vertrouwen, dronkenschap en ruwheid, waarvoor moeijelijk kon worden gewaakt. Men zal in menige gemeente straatwerkers en sjouwers aantreffen, die door de ingezetenen worden gebruikt tot het lossen en laden van koopwaren, van levensmiddelen, brandstoffen enz., turftellers en turfdragers en wie daarmede gelijk staan, die het er op toeleggen, langs allerlei slinksche wegen, den kooper of verkooper te benadeelen of het belang van den een boven dat van den ander uit het oog te houden. Men zal in menige gemeente dergelijke misbruiken kunnen ontdekken, zoo men er slechts naauwkeurig op let.

't Is naar ons oordeel de pligt van het plaatselijk gezag om in overweging te nemen, wat te dien aanzien in het algemeen belang kan en moet worden verrigt. Wij stellen ons voor daaromtrent eenige voorschriften aan de hand te geven.

[*Overgenomen uit de Gemeentestem van* 22 *en* 29 *Aug.* 1859.]

INGEZONDEN.

In het aan de Leidsche Courant van Maandag ll. ingezonden berigt wegens het afsterven en de begrafenis van wijlen den zoo zeer geachten en geliefden leeraar Willem van Wetering komt eene onnaauwkeurigheid voor, die wel eenige teregtwijzing verdient. Daarin wordt gezegd: *Bij vernieuwde verhindering sedert* 22 *Augustus* 1858 *om zijn predik- en ander herderlijk werk waar te nemen, enz.* Dit is niet zoo. Op Zondag 22 Augustus hervatte v. W., voor het eerst na zijne herstelling, zijn dienstwerk, en van dien dag af tot op Woensdag 29 September nam bij zevenmaal de predikdienst waar, vijfmalen voor de gemeente en tweemalen voor het garnizoen. Zondag 26 September bediende hij nog het Avondmaal, en Woensdag avond daaraanvolgende betrad hij voor het laatst den predikstoel met de gemeente leerrede over Openb. III: 21. — Bij gevolg eerst van toen af, of kort daarna, dagteekende 's mans vernieuwde ongesteldheid, aan welke hij nu onlangs bezweken is.

KERKNIEUWS.

Te Brielle is tot predikant bij de hervormde gemeente beroepen ds. J. Post, pred. te Houtrijk en Polanen.

239ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Trekking. N°. 16492 een prijs van *f* 50,000. N°. 16647 een prijs van *f* 25,000. N°. 821 een prijs van *f* 1,000.

STADS-BERIGTEN.

De BURGEMEESTER, Hoofd van het Gemeentebestuur van Leyden, doet te weten, dat aan den Ontvanger der directe belastingen, is ter hand gesteld een, op den 30sten der vorige maand invorderbaar verklaard, Kohier van het Patentregt, over het dienstjaar 1859 en 1860, inhoudende aanslagen voor Wijk 7, 8, 9 en restanten en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

Leyden, 6 September 1859. D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 8sten September 1859, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Beëediging en installatie der nieuw benoemde leden.

2°. Benoeming voor de navolgende Commissiën:

a. de vaste Commissiën.

α. 2 leden voor de Commissie van Fabricage;

β. een Voorzitter en 2 leden voor de Commissie van Financiën;

γ. 2 leden voor de Commissie belast met het ontwerpen van en herzien der plaatselijke verordeningen tegen wier overtreding straf is bedreigd;

δ. een Voorzitter en 2 leden voor de Commissie tot het ontwerpen van en herzien der plaatselijke verordeningen betreffende de huishouding der gemeente.

b. andere Commissiën.

α. een Commissaris voor Stads Bank van Leening;

β. een lid in het bestuur van het Werkhuis;

γ. 2 gecommitteerden tot de administratie der Vereenigde Gast- en Leprooshuizen.

3°. Rekening van het R. Cath. Armbestuur.

4°. Verordening tegen het zich op de straat in een kennelijken staat van dronkenschap bevinden of, door het aanheffen van geschreeuw en onstuimig of zedeloos gezang, ergernis geven.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON BARBERA KONING, hartelijk geliefde Echtgenoote van

RIETVELD EN DE BREE (bij Woerden) A. KNIJFF Hz.
3 September 1859.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER M. VAN DEN BERG, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 4 September 1859. R. VAN BAAK.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON A. BRONHUYZEN, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 4 September 1859. W. VERMEY.

Heden den 5den September 1859 overleed te *Hoogmade*, tot diepe droefheid van hare bejaarde Moeder, Broeder en Zuster, PETRONELLA CORNELIA BADON VAN DEN BERG, hartelijk geliefde oudste Dochter van de Wed. BADON VAN DEN BERG, geb. VAN OIJEN.

Voor de vele bewijzen van belangstelling bij de bevalling mijner Echtgenoote ondervonden, betuig ik mijnen welmeenenden dank.

VALKENBURG bij Leyden, 5 September 1859. J. MULLER.

Voor de vele bewijzen van belangstelling ons, bij ons voltrokken Huwelijk betoond, betuigen wij langs dezen weg onzen welmeenenden dank.

N. C. OUDSHOORN.
LEYDEN, 6 September 1859. C. OUDSHOORN, WAKKER.

De Ondergeteekenden betuigen hunnen hartelijken dank, voor de vele bewijzen van belangstelling en deelneming, gedurende de ziekte en bij het overlijden van hunne Moeder ondervonden.

A. C. LASSCHUYT.
D. HAKKENBERG.
J. C. LASSCHUYT.
K. HANSEN.

De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van wijlen den Heer PIETER VAN DER SLOOT, gewoond hebbende en overleden te *Leyden*, den 7den Junij 1859, worden bij deze opgeroepen om Donderdag den 15den September 1859, des middags ten 12 ure, te compareeren ten Kantore van den Notaris Mr. HERMAN OBREEN, te *Leyden*, ten einde aldaar **Rekening** en **Verantwoording** op te nemen en de uitbetaling hunner schuldvorderingen te ontvangen, voor zooverre het bedrag der nalatenschap toereikende zal zijn.

ƒ 25,000 op N°. 16647,

heden gevallen, ten Kantore van C. J. HEINTZ, Nieuwen Rijn, over de Vischmarkt, in de thans trekkende 5de Klasse, 5de Lijst.

LEIDEN, 6 September 1859.

HUISBEWAARDERS.

Men vraagt terstond als Huisbewaarders binnen deze Stad, gehuwde Lieden zonder Kinderen, vereischten voor de Vrouw zijn dat zij net en zindelijk is, en eene goede burger pot kan koken. Adres met *franco* brieven onder Letter **A.** bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR.

Wordt verlangd tegen November, eene bekwame **Werkmeid** van de Prot. Godsd., goede getuigenis kunnende geven; bekwaamheid in het Strijken wordt ook bepaald vereischt. Adres met *franco* Brieven onder Lett. **X.** bij de Boekhandelaars GEBROEDERS VAN DER HOEK, te *Leyden*.

GEZONDHEIDSVERBETERING DER WONINGEN,

Door de aanwending van Caoutchouc op de Muren.

Vloeibare pleister van T. VIARD, vervaardigd door eene geoctrooijeerde bewerking, ter bewaring van Stukadoorwerk en tegen de vochtigheid, ƒ 1.60 het Ned. ℔, toereikend om 4 □ Ned. ellen, met twee lagen, te bedekken. Iedereen kan deze pleister aanwenden.

Inlichtingen te bekomen en te verkrijgen bij N. K. SWEMER, *Droogist*, Mare.

OPENBARE BESTEDING,

op Donderdag den 15den September 1859, 's namiddags ten 6 ure, bij enkele inschrijving:

Van het Begrinden van 2932 ellen weg, tusschen het Dorp Soeterwoude en de Stad Leyden, na aanlegging van de Rijbaan en de verhooging van 1180 ellen dier baan, met onderhoud tot den 1sten Mei 1861.

Liggende het Bestek ter lezing op de Secretarie der Gemeente *Soeterwoude* en in het Logement de Burg te *Leyden*, van den 12den September af, en zal de aanwijzing beginnen aan het Leuvenbrugje, buiten de Koepoort, op Donderdag den 15den September 1859, 's voormiddags ten 9 ure.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, ten overstaan van den aldaar residerende Notaris Mr. J. L. KLAVERWYDEN, op Zaturdag den 24sten September 1859 bij opbod en op Zaturdag den 1sten October 1859 bij afslag, beide de dagen des avonds ten 7 ure, van:

Eene groote en van ouds gerenommeerde, welgelegene, zeer beklante en in volle werking zijnde KLEEDERBLEEKERIJ, met goed onderhouden Woonhuis, voorts Wasch- en Spoelhuizen met een Perswiel, Paardenstal, Wagen, Turfschuren, Bakoven en verdere getimmerte, goede Droogzolder, nog ZOMERHUIS, ook met ruime Droogzolder, uitgestrekte BLEEKVELDEN, alsmede een stuk TUINGROND met Vruchtboomen, allergunstigst gelegen in de Os- en Paardenlaan, aan den Singel, tusschen de Heeren- en Zijlpoorten der Stad *Leyden*, onder *Leyderdorp*, mitsgaders de vaste Gereedschappen, waaronder een koperen Fournuis, op den perceelsgewijzen Kadastralen Legger der Gemeente *Leyderdorp* bekend Sectie A. Nos. 1470, 1395, 1396 en 355, te zamen groot 46 roeden, 03 ellen en gedeeltelijk N°. 1471.

De losse Gereedschappen kunnen op taxatie van deskundigen door den Kooper worden overgenomen.

Alles te aanvaarden den 1sten Januarij 1860.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, bij wien tusschen de veiling en den afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *één vijfde* voor iedere verhooging.

Bij de Boekhandelaren VAN DEN HEUVELL & VAN SANTEN, Breedestraat over de Vrouwesteeg, zijn voorhanden:

AL DE BOEKEN,

die aan het **STEDELIJK GYMNASIUM** alhier gedurende den aanstaanden cursus gebruikt worden.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 5 September.

Tarwe, goede en puike van ƒ 8.25 tot ƒ 8.90; mindere van ƒ 7.— tot ƒ 8.10. Rogge: ƒ 5.50 à ƒ 6.10. Gerst: Winter ƒ 4.— à ƒ 5.50; dito Zomer ƒ 4 20 à ƒ 4.90.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte ƒ 10.40 tot ƒ 11.20. Pruissische Rogge ƒ 6.— à ƒ 6.20.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 5 September.

			Laagst.koers	Hoogst.koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{13}{16}$	$64\frac{3}{4}$
Dito Certificaten	〃 3	〃	$77\frac{3}{4}$	$77\frac{13}{16}$	—
Dito dito	〃 4	〃	$98\frac{5}{16}$	$98\frac{7}{16}$	$98\frac{7}{16}$
Amortisatie Syndicaat	〃 $3\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
Handelmaatschappij	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	$128\frac{1}{4}$	—	[illegible]
O. I. Leening	〃 4	〃	$97\frac{1}{4}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
BELGIE,	〃 $2\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	〃 $2\frac{1}{2}$	〃	$52\frac{1}{8}$	—	[illegible]
Dito dito	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	〃 3	〃	—	—	—
Dito dito	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	〃 $1\frac{1}{2}$	〃	$33\frac{1}{2}$	$33\frac{11}{16}$	[illegible]
Dito Obligatiën	〃 3	〃	$45\frac{1}{8}$	$45\frac{5}{16}$	[illegible]
Dito Binnenl. à 6 m.	〃 3	〃	$42\frac{3}{8}$	$42\frac{7}{16}$	[illegible]
Bewijzen Coupons			$4\frac{1}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	〃 3	〃	$44\frac{3}{4}$	$44\frac{7}{8}$	[illegible]
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	〃 5	〃	$105\frac{1}{2}$	—	[illegible]
Dito dito 1828 en 1829	〃 5	〃	$102\frac{7}{8}$	103	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	〃 5	〃	$87\frac{1}{4}$	$87\frac{3}{8}$	[illegible]
Dito 1840	〃 4	〃	$85\frac{1}{4}$	—	[illegible]
Dito bij STIEGLITZ & Co.	〃 4	〃	$85\frac{3}{16}$	$85\frac{1}{4}$	[illegible]
Dito dito Nieuwe	〃 4	〃	—	—	[illegible]
Inschrijving in Assign.	〃 6	〃	—	—	[illegible]
Certificaten van dito	〃 6	〃	$66\frac{1}{4}$	—	[illegible]
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	ƒ	$156\frac{1}{4}$	$156\frac{1}{2}$	[illegible]
Dito Obligatiën	〃 4	pCt.	$80\frac{1}{8}$	—	[illegible]
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	〃	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{2}$	[illegible]
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	〃 5	〃	—	—	[illegible]
Dito	〃 4	〃	$53\frac{1}{2}$	—	[illegible]
Dito Metall.	〃 5	〃	$58\frac{15}{16}$	$59\frac{3}{8}$	[illegible]
Dito Nieuwe	〃 5	〃	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{1}{2}$	[illegible]
Dito 1847	〃 $2\frac{1}{2}$	〃	31	$31\frac{1}{16}$	[illegible]
BRAZILIE, 1824 100 ℔	〃 5	〃	$99\frac{7}{8}$	—	[illegible]
SARDINIE,	〃 5	〃	—	—	[illegible]
PERU, Geldleening 1824	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	—	—	[illegible]
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	〃 5	〃	27	$27\frac{5}{16}$	[illegible]
GRENADA, Obligatiën	〃 $3\frac{1}{2}$	〃	16	$16\frac{1}{16}$	[illegible]
MEXICO, Obligatiën 1851	〃 3	〃	$19\frac{3}{4}$	$19\frac{7}{8}$	[illegible]
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	[illegible]

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.